

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BACĂU
SECȚIA I CIVILĂ

Operator de date cu caracter personal nr. 3666.

Dosar nr. 2024/270/2016

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 24 Septembrie 2019

Completul compus din:

PREȘEDINTE (....)

Judecător (.....)

Judecător (.....)

Grefier (.....)

#####

La ordine a venit spre soluționare recursul civil promovat de recurenții - pârâți (.....), din com. Oituz, jud. Bacău și (...) din Bc., str. M. E., nr. 1, bl. A2, sc.A, ap.15, jud. Bc., împotriva deciziei civile nr. 594 din 24.04.2018 pronunțată de (...) în dosarul nr. 2024/270/2016 în contradictoriu cu intimata - reclamantă (.....), din com. H., sat D., jud. Bc. și intimata - pârâtă (.....), din Bc., str. 9 M., nr. 78, et. mezamin, jud. (.....).

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 16.09.2019, fiind consemnate în încheierea de ședință din acea zi.

CURTEA

-deliberând-

Analizând lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. de lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 27 pct. 11 din Norma A.S.F. 23/2014 depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât: soluționarea fondului recursului cauzei presupune verificarea motivului de casare prevăzut de art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă respectiv dacă hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a prevederilor art. 27 pct. 11 din Norma ASF 23/2014
2. problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme (...) nu a statuat printr-o altă hotărâre, astfel cum rezultă din evidența aflată pe site-ul (...).
3. problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor (.....), consultate astăzi, 24.09.2019.

II. Expunerea succintă a procesului.

Prin cererea de chemare în judecată, astfel cum a fost modificată, înregistrată la data de 19 aprilie 2016 pe rolul J.O., reclamanta (.....) a chemat în judecată pe pârâții (.....) și (...), solicitând obligarea pârâtei (.....) la plata sumei de 23.465 lei reprezentând contravaloarea reparațiilor necesare autoturismului proprietatea sa avariat într-un accident rutier de către pârâtul (.....), cu obligarea la plata cheltuielilor de judecată.

În motivare a indicat că în data de 16.12.2015 în jurul orei 4:00 autoturismul proprietatea sa, condus de soțul său (...). se deplasa dinspre (...) înspre (...). iar în localitatea (...) într-o curbă, a fost acroșat de autovehiculul marca (...) nr. de înmatriculare BC27BOR condus de pârâtul (...). care a tăiat curba pătrunzând pe contrasens iar evitarea impactului nu a fost posibilă. S-a mai arătat că autovehiculul este proprietatea (...), avea poliță de asigurare RCA RO/22/P22HI nr. 010149231 valabilă în perioada 22.08.2015-21.02.2016 cu asigurătoarea pârâtă. A mai arătat că a efectuat constatarea amiabilă de accident, s-a deschis dosarul de adună nr. 70120788 pârâtul (...). recunoscând că este vinovat de producerea accidentului. A mai indicat reclamanta că la data de 11.02.2016 pârâta i-a comunicat că nu poate soluționa favorabil cererea sa de despăgubiri pretinzând stabilirea acestora prin hotărâre judecătorească. A precizat că suma solicitată de 23.465 lei a rezultat urmare verificării și întocmirii unui deviz antecalcul de către un service autorizat

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 115 alin. 3 Cod procedură civilă și Legea 136/1995.

La data de 10.06.2016, pârâta (...). a formulat întâmpinare, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca nefondată.

În motivare, s-a arătat că, în data de 16.12.2015 în jurul orei 4:00 a avut loc un eveniment rutier în care a fost implicat autoturismul (...) cu nr. BC 67ACE condus de (...) și auto (...) utilaj de dezăpezire condus de (...) proprietatea (...). Pârâta a arătat că, chiar dacă vina ar aparține în totalitate conducătorului autoutilitareii evenimentul asigurat nu validează pe polița RCA - este un risc exclus potrivit Ordinului (...) 23/2014, art. 27, pct. 11 respectiv pentru prejudicii produse de dispozitivele sau instalațiile montate pe vehicule atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru. Având în vedere că la data evenimentului (...) nu avea încheiată cu (...) poliță de răspundere civilă și că evenimentul nu reprezintă risc asigurat pe polița de răspundere civilă obligatorie nu poate fi obligată la plata despăgubirilor.

Pârâtul (...) a depus note de ședință prin care a invocat excepția lipsei calității procesual pasive a sa prin raportare la dispozițiile art. 54 din Legea 136/1995 privind asigurările și reasigurările. A mai arătat că pe perioada realizării acțiunii de prevenție nu a acționat/utilizat lama frontală pentru dezăpezire pe carosabil nefiind depusă zăpadă, singura instalație montată pe autospeciala utilizată fiind aruncătorul de materiale antiderapante.

Pârâta (...) a depus întâmpinare prin care a arătat că pe perioada realizării acțiunii de prevenție conducătorul auto nu a acționat/utilizat lama frontală pentru dezăpezire, pe carosabil nefiind depusă zăpadă, singura instalație montată pe autospecială utilizată fiind aruncătorul de materiale antiderapante. A mai arătat că potrivit declarațiilor autospeciala de dezăpezire era echipată cu girofare de avertizare de culoare galbenă aflate în funcțiune și potrivit dispozițiilor legale conducătorul autoturismului (...) avea obligația de a manifesta prudență. În continuare se arată că așa cum rezultă din cuprinsul certificatului de înmatriculare al autoutilitareii nr. BC 27BOR aceasta este prevăzută cu următoarele dotări opționale: plug frontal lateral, dispozitiv de împrăștiere materiale antiderapante marca (...), pentru care s-a încheiat polița de asigurare de răspundere civilă RCA seria RO 22/P22/III nr. 011331938, la momentul încheierii acesteia asigurătorul cunoștea faptul că autospeciala era prevăzută cu dispozitivele și instalațiile indicate. Solicită respingerea acțiunii ca nefondată în subsidiar, în cazul în care se va reține cupla conducătorului auto al autoutilitareii, obligarea pârâtei asigurător la plata despăgubirilor.

Prin sentința civilă nr. 666/27.03.2017, J. O.i a respins excepția lipsei calității procesual pasive a pârâtului (...), a admis în parte cererea de chemare în judecată formulată în contradictoriu cu pârâta (...), a respins, ca nefondat, capătul de cerere formulat, în subsidiar, în contradictoriu cu pârâții (...) și (...) și a fost obligată pârâta (...) la plata despăgubirilor în sumă de 23.465 lei către reclamantă, precum și la plata cheltuielilor de

judecată în sumă de 1.000 lei onorariu de avocat. Totodată, a reclamanța a fost obligată la plata taxei judiciare de timbru în sumă de 1.278 lei către stat, iar pârâta (...) la plata cheltuielilor de judecată în sumă de 1.278 lei taxa de timbru către reclamanță, condiționat de dovada plății respectivei taxe judiciare de către reclamanță statului.

În motivare prima instanță a reținut următoarele:

„ În data de 16.12.2015 în jurul orei 4:00 a avut loc un eveniment rutier în care a fost implicat autoturismul (...). cu nr. (...) condus de (...) și auto (...) utilaj de dezăpezire condus de (...) proprietatea (...)

Autovehiculul proprietatea (...), avea poliță de asigurare RCA RO/22/P22HI nr. 010149231 valabilă în perioada 22.08.2015-21.02.2016 cu asigurător (...).

În urma constatarii amiabile de accident, s-a deschis dosarul de adună nr. 70120788 pârâțul (...) recunoscând că este vinovat de producerea accidentului.

Potrivit devizului de calcul prejudiciul produs este în sumă de 23.465 lei. (fila 15).

Inițial societatea de asigurare a motivat prin întâmpinarea depusă refuzul de plata a despăgubirilor către reclamanță în temeiul Ord. (...) nr. 23/2014 , art. 27 pct.11, invocând sub aspectul situației de fapt declarația șoferului(...) care a condus utilajul de dezăpezire. [...]

Contrar susținerilor pârâțului (...), față de declarațiile testimoniale existente la dosarul cauzei și mai ales susținerea sa proprie dată cu ocazia cercetării împrejurărilor în care s-a produs evenimentul rutier, dar și cu ocazia interogatoriului, și anume că este foarte posibil să fi acroșat autovehiculul condus de (...) cu lama utilajului pe care îl conducea.

Tot din probele administrate a rezultat faptul că lama pentru dezăpezire nu a fost acționată în dimineața zilei în care s-a produs accidentul rezultând așadar că nu sunt incidente prevederile art. 27 pct. 11 din Norma(...) invocate de către asigurător și care se referă în mod clar la prejudicii produse de dispozitive sau de instalații montate pe vehicule. Atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru. Cu alte cuvinte, nu este întrunită cerința specială a legii privind utilizarea respectivului utilaj sau instalații de lucru, chiar la momentul producerii evenimentului rutier. Din probele administrate a rezultat că pârâțul (...) utilizat materialul antiderapant care se împrăștie pe șosea cu un alt utilaj de împrăstiere poziționat în spatele autovehiculului condus de acesta, potrivit certificatului de înmatriculare , planșelor foto aflate la dosarul cauzei și care nu avea cum să fi produs accidentul rutier.

Dealtfel , societatea de asigurări nici nu a susținut faptul că respectiva lamă de dezăpezire se afla în acțiune la momentul producerii accidentului, invocând că simpla sa prezență pe autovehicul la data producerii accidentului este suficientă pentru a înlătura răspunderea sa civilă, ceea ce nu este în spiritul și litera legii, așa cum s-a enunțat în cele ce preced.

Desemeni, instanța constată că declarațiile martorilor audiați sunt concordante și se coroborează cu celelalte probe administrate în cauză, aceștia declarând faptul că lama autovehiculului condus de către pârâțul (...) ar fi acroșat autovehiculului reclamanței, iar numitul (...). nu a tăiat curba pe respectivul segment de drum și să fi produs astfel accidentul.

Instanța constată că în cauză sunt incidente dispozițiile legale sus menționate, îndeosebi prevederile art. 26 alin 2 pct. 1 care statuează asupra obligației asigurătorului de a răspunde față de prejudiciul cauzat terțului păgubit de către asiguratul său.,,

(...), **Secția II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal, prin decizia nr. 594 din 24 aprilie 2018, a admis apelurile declarate de reclamanță și de pârâta (...) și a schimbat în parte sentința apelată, în sensul că :**

A admis în parte cererea de chemare în judecată și a obligat pe pârâțul (...) în solidar cu pârâta (...) la plata către reclamanță a sumei de 23.465 lei reprezentând despăgubiri.

A respins, ca nefondată, acțiunea formulată în contradictoriu cu pârâta (.....) și a obligat pe pârâții (.....) și (.....) la plata către stat a sumei de 1.917,12 lei reprezentând taxele de timbru încuviințate a fi scutite pentru reclamantă de către instanța de fond și instanța de apel pe calea cererii de ajutor public judiciar .

A obligat pe pârâții (.....) și (.....) la plata sumei de 2.000 de lei reprezentând cheltuieli de judecată și a obligat pe reclamanta (.....) la plată către pârâta (.....) a sumei de 639,12 lei reprezentând cheltuieli de judecată.

A menținut soluția pronunțată de instanța de fond cu privire la excepția lipsei calității procesual pasive a pârâtului (.....)

În motivare instanța de apel a reținut următoarele:

„Intimata-reclamantă a investit instanța cu o acțiune în pretenții, solicitând obligarea apelantei-pârâte (.....) la achitarea sumei de 23.465 lei, reprezentând contravaloare reparații autoturism avariat într-un accident rutier din culpa numitului (.....). Din probele administrate, a rezultat că autovehiculul condus de (.....) era proprietatea SC R.T. SRL și era asigurat RCA la acea dată, la apelanta-pârâtă (.....).

Ulterior, intimata-reclamantă a extins cadrul procesual, chemând în judecată și pe pârâții (.....) și (.....), solicitând instanței, obligarea acestora în solidar la achitarea despăgubirilor, pentru ipoteza în care se apreciază că vehiculul aparținând societății-pârâte nu are asigurarea RCA valabilă.

Prima instanță a admis în parte acțiunea, obligând asiguratorul (.....) la plata despăgubirilor în sumă de 23.465 lei către reclamantă și a respins, ca nefondat, capătul subsidiar, formulat în contradictoriu cu pârâții (.....) și (.....). Soluția este greșită, impunându-se admiterea ambelor apeluri. Astfel:

Conform art. 27 pct.11 din Norma R.C.A. – Ordin (.....). nr.23/2014, *Asiguratorul RCA nu acordă despăgubiri pentru: prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru.*

Prima instanță a apreciat că, în speță nu este incident textul legal anterior citat, întrucât, cu autovehiculul condus de pârâtul (.....) nu se realiza o activitate de dezăpezire, lama de dezăpezire nefiind în funcțiune, ci doar se împrăștia materialul antiderapant pe șosea cu un alt utilaj de împrăștiere, poziționat în spatele autovehiculului.

Tribunalul reține că Judecătoria a procedat la o interpretare restrictivă articolului 27, pct. 11 din Norma (.....). Niciuna dintre părți nu contestă faptul că, în ziua accidentului, cu autovehiculul condus de intimatul (.....) nu se realizau activități de dezăpezire, (lama fiind inactivă) ci activități ce pregăteau această etapă, respectiv, de împrăștiere a materialul antiderapant pe șosea.

Ori, pentru a fi incident cazul de excludere de la asigurarea RCA, menționat de art.27, pct.11, este necesar ca vehiculul pe care sunt montate dispozitive sau instalații în vederea desfășurării de activități profesionale, să nu fi fost utilizat ca și utilaj sau instalație de lucru.

În speță, însă, acesta era manevrat ca și utilaj de lucru, acționând cu girofarele în funcțiune, într-o acțiune destinată să asigure pe timp de iarnă starea corespunzătoare a drumurilor. Pentru a se merge pe interpretarea primei instanțe (de incidență a asigurării RCA) ar fi fost necesar ca autoutilitara să fi efectuat o simplă deplasare dintr-un loc în altul, în afara desfășurării unei activități profesionale. În plus, nici asiguratorul și nici intimata-pârâtă (.....), nu au contestat faptul că, obișnuiesc, pentru utilajele folosite în activități profesionale (spre ex: activități de dezăpezire), să încheie polițe de asigurare distincte, la acel moment neexistând întocmită o astfel de poliță.

În concluzie, instanța de apel reține că probele administrate sunt în sensul reținerii în speță a cazului de excludere de la asigurarea RCA, cererea de chemare în judecată formulată în contradictoriu cu (.....) fiind, deci, neîntemeiată.”

Împotriva acestei din urmă decizii, pârâții (.....) și (.....) au declarat recurs, înregistrat la (.....), la data de 27 iunie 2018.

În motivare au indicat că, din motivarea instanței de apel se deduce faptul că, prin simplul fapt că autovehiculul societății efectua o operațiune destinată să asigure starea corespunzătoare a drumurilor pe timp de iarnă, aceasta ar reprezenta în sine un utilaj/instalație de lucru, în sensul prevederilor art. 27 pct. 11 din Ordinul (.....) nr. 23/2014, interpretare care adaugă la lege.

Din coroborarea prevederilor art. 27 pct. 11 și art. 26 alin. 2 pct. 1 din Ordinul (.....) nr. 23/2014 rezultă că, emitentul ordinului a făcut o distincție clară între situația dispozitivelor și instalațiilor montate pe vehicule care produc un prejudiciu fără să fie utilizate/acționate/aflăte în funcțiune și situația în care dispozitivele sau instalațiile montate pe autovehicule sunt în funcționare și utilizate potrivit destinației acestora.

Instanța de fond a apreciat că, formularea „utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” poate fi interpretată în extenso, în sensul că, se referă la utilajul în sine care desfășoară o activitate profesională utilizând una din instalațiile cu care este echipat, deși din redactarea normei (.....) rezultă contrariul respectiv că se referă exclusiv la dispozitive/instalații montate pe un autovehicul și la situația de fapt în care acestea sunt în funcțiune.

Astfel, indiferent că, autospeciala societății ar fi efectuat o simplă deplasare cum menționează instanța de apel sau că, aceasta răspânda material antiderapant, accidentul rutier s-ar fi produs în aceleași condiții, perspectivă din care norma ASF nu poate fi interpretată în sensul că, este incidentă prin raportare la un aspect (utilizarea dispozitivului de împrăștiere a materialului antiderapant) fără nicio relevanță sau legătură cu cauzele sau dinamica producerii accidentului.

Intimata a depus întâmpinare prin care a indicat că motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. 8 în raport de modul de interpretare a art. 27 pct. 11 din Norma (.....) 23/2014 nu este fondat întrucât, pentru utilajele de dezăpezire există o poliță specială iar în condițiile în care utilajul era manevrat ca și utilaj de lucru, avea girofaruri aprinse și era într-o acțiune destinată să acopere pe timp de iarnă starea corespunzătoare a drumurilor, este total eronată afirmația recurentei că indiferent dacă se efectua o simplă deplasare sau împrăștierea material antiderapant, accidentul s-ar fi produs la fel. În primul rând, dacă nu se împrăștierea material antiderapant, vehiculul ar fi circulat mai aproape de marginea drumului și în mod sigur mult mai precaut, întrucât nu ar fi avut girofaruri în funcțiune (girofarul având rolul de a atenționa pe ceilalți participanți la trafic).

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. Recurenta (.....) a formulat cererea de sesizare a Î.C.C.J., motivând în cuprinsul acesteia aspecte ținând de admisibilitatea sesizării iar pe fondul problemei și-a expus punctul de vedere prin chiar recursul formulat, opinând în esență, în sensul că, art. 27 pct. 11 din Norma (.....) 23/2014 se interpretează în sensul că, prejudiciile trebuie să fie produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule în condițiile în care aceste dispozitive/instalații sunt utilizate în lucru.

Punctul de vedere este susținut de prevederile art. 27 pct. 11 și art. 26 alin. 2 pct. 1 din Ordinul (.....) nr. 23/2014 care trebuie interpretate coroborat, fiind relevantă utilizarea dispozitivului în dinamica producerii accidentului.

2. Intimata (.....), și-a conturat punctul de vedere prin prisma interpretărilor date de C.J.U.E. Directivei 2009/103/CE (transpusă în dreptul intern prin Ordinul (.....) 14/2001, ulterior Norma (.....) 23/2014) în cauza C-514/16 *R. de A.* în care a decis faptul că, *Articolul 3 alineatul (1) din Directiva 72/166/CEE a Consiliului din 24 aprilie 1972 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la asigurarea de răspundere civilă auto și introducerea obligației de asigurare a acestei răspunderi trebuie interpretat în sensul că nu*

se încadrează în noțiunea „pagube produse de vehicule”, menționată în această dispoziție, o situație în care un tractor agricol a fost implicat într-un accident în timp ce funcționa sa principală, în momentul producerii accidentului, nu consta în a servi drept mijloc de transport, ci în a genera, ca mașină de lucru, forța motrice necesară pentru acționarea pompei unui pulverizator de erbicid.

A concluzionat în sensul că, pentru a fi exclusă obligația de despăgubire a asigurătorului R.C.A. este suficient ca dauna să fi fost produsă de un vehicul întrebuințat ca utilaj, privit ca un întreg, în ansamblul său, și nu neapărat de dispozitivele/instalațiile montate pe acesta.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

Curtea de apel a solicitat sesizarea (.....) pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: dacă sintagma din cuprinsul dispozițiilor art. 27 pct. 11 din Norma (.....) nr. 23/20014 „atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” se referă la ipoteza utilizării dispozitivelor sau instalațiilor montate pe autovehicul în sine ca utilaje sau instalații de lucru sau se referă la ipoteza utilizării autovehiculului pe care sunt montate acestea ca utilaj sau instalație de lucru în ansamblul său.

1. Norma de drept intern ce urmează a fi supusă dezlegării (.....):

Art. 27 pct. 11 din Norma (.....) 23/2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule:

Asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru:

11. prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru;

2. Alte norme de drept interne apreciate a fi relevante pentru analiză:

Art. 26 alin. 2 pct. 1 din Norma (.....) 23/2014:

(2) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul - pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în incinte și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului asigurat, asigurătorul RCA acordă despăgubiri până la limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA pentru:

1. prejudiciul produs de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv pentru prejudiciul produs din cauza desprinderii accidentale a remorcii, semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;

Anterior, acestui act normativ, Normelor privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule erau reglementate de **Ordinul 14/2011** (ce a fost abrogat prin Norma (.....) 23/2014), act normativ ce dispune prin art. 26 alin. 2 pct. 1, 27 pct. 11 în același sens precum Norma (.....) 23/2014 (textele fiind identice ca și conținut și având aceeași numerotare).

Deși norma A.S.F. nr. 23/2014 este abrogată în prezent (prin Norma nr. 39 din 25.11.2016), aceeași soluție legislativă a fost și ulterior preluată în noul act normativ, fiind adăugată sintagma „acestea constituind riscuri ale activității profesionale”:

Astfel, potrivit dispozițiilor **Legii 132/2017** în vigoare în prezent:

Art. 11 - Riscurile acoperite

(3) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul - pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în incinte și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului asigurat, asigurătorul RCA acordă despăgubiri până la limita de răspundere prevăzută în contractul RCA pentru:

a) prejudiciul produs de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv pentru prejudiciul produs din cauza desprinderii accidentale a remorcii, semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;

Art. 12 - Neacordarea despăgubirii

k) prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru, **acestea constituind riscuri ale activității profesionale;**

3. Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe:

Nu a fost identificată jurisprudență cu privire la această problemă de drept în cadrul instanței.

4. Prezentarea jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei

Legea 12/2017 transpune prevederile Directivei 2009/103/CE a (.....) din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 263 din 7 octombrie 2009, precum și prevederile art. 21 alin. (2) și art. 181 alin. (3) din Directiva 2009/138/CE a(.....) din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (D.S. II) astfel cum rezultă din mențiunile inserate în cuprinsul acestei legi.

Conform art. 13 din Directiva 2009/103/CE - Clauză contractuală de excludere

(1) Fiecare stat membru adoptă toate măsurile necesare pentru ca, în scopul aplicării articolului 3, orice dispoziție legală sau clauză contractuală conținută într-o poliță de asigurare eliberată în conformitate cu articolul 3 să fie lipsită de efect în ceea ce privește pretențiile terților victime ale accidentului, dacă aceasta exclude de la asigurare cazurile în care vehiculele sunt utilizate sau conduse de către:

(a) persoane care nu sunt autorizate în mod explicit sau implicit;

(b) persoane care nu sunt titularele unui permis care să le dea dreptul să conducă vehiculul respectiv;

(c) persoane care nu respectă obligațiile legale de ordin tehnic cu privire la starea și siguranța vehiculului respectiv.

Cu toate acestea, dispoziția sau clauza prevăzută la primul paragraf litera (a) poate fi invocată împotriva unor persoane care s-au imbarcat voluntar în vehiculul care a provocat dauna, în cazul în care asigurătorul poate dovedi că acestea știau că vehiculul este furat.

Statele membre au posibilitatea, pentru accidentele survenite pe teritoriul lor, să nu aplice dispoziția de la primul paragraf, în cazul și în măsura în care victima poate obține despăgubirea prejudiciului său de la un organism de asigurări sociale.

(2) În cazul unor vehicule furate sau obținute prin violență, statele membre pot decide că organismul prevăzut la articolul 10 alineatul (1) va interveni în locul asigurătorului, în condițiile definite la alineatul (1) din prezentul articol; în cazul în care vehiculul staționează de obicei pe teritoriul unui alt stat membru, organismul în cauză nu poate avea niciun fel de pretenții față de alt organism din statul membru respectiv.

Statele membre care, în cazul vehiculelor furate sau obținute prin violență, prevăd intervenția organismului menționat la articolul 10 alineatul (1), pot stabili pentru pagubele materiale o franșiză de maximum 250 EUR, care să fie suportată de către victimă.

(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru ca orice dispoziție legală sau orice clauză contractuală dintr-o poliță de asigurare, care exclude un pasager de la acoperirea asigurării pe motiv că știa sau ar fi trebuit să știe că șoferul vehiculului era sub influența alcoolului sau

a unui drog în momentul accidentului, să fie considerată nulă în ceea ce privește cererile de despăgubire ale acestui pasager.

În cauza C - 514/16 R.A. (invocată de către intimată), Curtea a hotărât că, *articolul 3 alineatul (1) din Directiva 72/166/CEE a Consiliului din 24 aprilie 1972 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la asigurarea de răspundere civilă auto și introducerea obligației de asigurare a acestei răspunderi trebuie interpretat în sensul că nu se încadrează în noțiunea „pagube produse de vehicule”, menționată în această dispoziție, o situație în care un tractor agricol a fost implicat într-un accident în timp ce funcționa sa principală, în momentul producerii accidentului, nu consta în a servi drept mijloc de transport, ci în a genera, ca mașină de lucru, forța motrice necesară pentru acționarea pompei unui pulverizator de erbicid.*

În cauza C - 100/18 (.....) împotriva (.....) (invocată de pârâtă) C. a hotărât că, *articolul 3 primul paragraf din Directiva 2009/103/CE a P.E.C. din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi trebuie interpretat în sensul că intră în sfera noțiunii de „pagube produse de vehicule”, menționată în această dispoziție, o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care un vehicul staționat într-un garaj privat al unui imobil, utilizat în conformitate cu funcția sa de mijloc de transport, a luat foc, provocând un incendiu, care își are originea în circuitul electric al acestui vehicul, și a cauzat prejudicii imobilului respectiv, chiar dacă vehiculul menționat nu a fost deplasat timp de mai mult de 24 de ore înainte de producerea incendiului.*

(....) - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a mai pronunțat asupra interpretării unei alte prevederi din cuprinsul aceluiași act normativ, ASF 23/2014 prin Decizia 86/20.11.2017 publicată în Monitorul Oficial nr. 46/17.01.2018, nefiind identificate sesizări prealabile cu privire la norma de drept în discuție în prezenta cauză.

5. Punctul de vedere al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate;

Asupra admisibilității sesizării, se reține că potrivit practicii completurilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă, condițiile de admisibilitate ce se cer a fi întrunite sunt următoarele:

1. existența unei cauze în curs de judecată, în ultimă instanță;
2. cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Î.C.C.J., al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
3. o chestiune de drept cu caracter de noutate și asupra căreia (.....) să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;
4. ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată.

Cu privire la primele două condiții, Curtea constată că sunt îndeplinite întrucât cauza se află pe rolul (.....) ca instanță competentă să judece în recurs cauza în ultimă instanță față de Decizia (.....) nr. 369/2017 (decizia din apel fiind pronunțată anterior datei de 21.12.2018, ulterior acestei date fiind aplicabile prevederile Legii 2/2013 în forma modificată prin Legea 310/2018).

Și cu privire la cea de-a patra condiție Curtea apreciază că nu există o cauză de inadmisibilitate a sesizării, întrucât soluționarea fondului recursului cauzei presupune verificarea motivului de casare prevăzut de art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă respectiv dacă hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a prevederilor art. 27 pct. 11 din Norma (.....) 23/2014, problemă de drept ce urmează a fi soluționată în raport de o situație de fapt deja stabilită, nefiind implicată o statuare și asupra situației de fapt

În ce privește caracterul de noutate, Curtea apreciază că această condiție este îndeplinită, completul(.....) fiind investit pentru prima oară cu o cauză în care se pune în discuție această chestiune de drept, instanța supremă nefiind investită până la această dată cu un recurs în interesul legii sau în baza art. 520 C.Pr.Civ. De asemenea, nu se poate concluziona că există o practică deja constantă, care ar fi diluat caracterul de noutate, nefiind identificate alte soluții pronunțate de instanțe. Deși norma ASF 23/2014 este în prezent abrogată (având însă incidență în cauza pendinte) dispoziții similare sunt aplicabile în prezent conform Legii 132/2017).

Asupra necesității sesizării, instanța apreciază necesară sesizarea (.....) – Completul pentru dezlegarea chestiunii de drept de mai sus, întrucât nu a fost identificată o jurisprudență în această materie, existând o îndoială cu privire la modalitatea de interpretare a textului legal, interpretarea ce trebuie dată normei nefiind evidentă datorită modalității deficitare de formulare a textului legal, norma nefiind clară.

Opinia completului

Completul apreciază că, prevederile art. 27 pct. 11 din Norma (.....) 23/2014 se interpretează în sensul că, sintagma „atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” se referă la ipoteza utilizării vehiculului pe care sunt montate dispozitivele sau instalațiile de lucru în ansamblul său.

Prin urmare sintagma se referă la vehicul (ansamblu compus din vehicul și dispozitive/instalații de lucru care funcționează în scopul desfășurării unei activități de lucru) iar nu la dispozitive/instalații atunci când acestea în mod individual sunt acționate pentru lucru.

În susținerea acestei opinii, completul are în vedere, scopul excluderii, scop care s-a clarificat prin prisma legislației ulterioare prin adăugarea sintagmei „**acestea constituind riscuri ale activității profesionale**”.

Aceleași considerente fundamentează și concluzia existenței unei distincții între *dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul* prevăzute de art. 26 alin. 2 pct. 1 din Norma (.....) 23/2013 și *dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule* prevăzute de art. 27 pct. 11 din același act normativ, textul nefiind însă clar și suportând și interpretarea contrară prin raportare la chiar scopul instituirii mecanismului asigurării de răspundere civilă auto obligatorii respectiv cel păgubit să primească în mod obligatoriu despăgubiri pentru daunele suferite, indiferent de situația materială a celui care a produs evenimentul.

Se mai reține faptul că, anterior stabilirii interpretării normei interne nu se poate aprecia asupra conformității acesteia cu Directiva 2009/103/CE, impunându-se cu prioritate clarificarea sensului normei interne.

Față de cele de mai sus va dispune sesizarea (.....) pentru dezlegarea chestiunilor de drept menționate și în baza art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă va dispune suspendarea apelului.

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DISPUNE

Constată admisibilă sesizarea (.....) în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: dacă sintagma din cuprinsul dispozițiilor art. 27 pct. 11 din Norma (A.S.F. nr. 23/2014) „atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru” se referă la ipoteza utilizării dispozitivelor sau instalațiilor montate pe autovehicul în sine ca utilaje sau instalații de lucru sau se referă la ipoteza utilizării autovehiculului pe care sunt montate acestea ca utilaj sau instalație de lucru în ansamblul său.

Dispune suspendarea judecății conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

Fără cale de atac.

Pronunțată conform prevederilor art. 396 alin. 2 Cod procedură civilă, azi, 24.09.2019.

Președinte,
(.....)

Judecător,
(.....)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)

Red/Teh..înc. N.B./08.10.2019
Ct/6 ex.